

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socialno demokratične stranke.

Izhaja raz en nedelj in praznikov vsak
dan opoldne.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom
za celo leto K 36.—, za pol leta K 18.—, za
četrt leta K 9.—, za mesec K 3.—. Za Nem-
čijo celo leto K 40.—, za ostalo tujino in
Ameriko K 48.

Posamezna številka 14 vin.

Št. 78.

V Ljubljani, sobota dne 6. aprila 1918.

Leto II.

Istrska aprovizacijska komisija.

Nestvorov mi pri nas nikoli manjkalo na nobenem polju, v nobeni dobi. Nestvor je bilo od nekdaj vse naše politično in nacionalno življenje, nestvor in še hujše je vsa sedanja krvava doba in kar je ž njó v zvezi, nestvor vseh nestvorov pa je sploh organizacija prehrane v Avstriji. In ker je ta organizacija vobče izvrstna, se ni čuditi, da stojimo na tem polju povsod dokaj imenitno. Tako na primer imamo v Istri aprovizacijsko komisijo, ki jej ni para na svetu. Odkar imamo vojno in glad (to je menda že precej časa), se ni še prikazalo kaj podobnega. Prav vredno je, da jej posvetimo v dobi velike ofenzive nekoliko pozornosti.

Da se je doslej skrbelo za aprovizacijo Istre v marsikaterem oziru skoro slabše nego za Dalmacijo samo, je dejstvo, ki ga ne more utajiti niti tržaški namestnik. In da je bil skrajni čas, da se revnemu, od vseh bogov zapuščenemu istrskemu ljudstvu vsaj nekoliko pomaga, ni treba še posebej poudarjati. Obžalovati je le, da se ni to zgodilo že prej. Protestirati pa moramo takoj proti temu, da se hoče celo tako važno vprašanje, kakor je organizacija prehrane za Istro, enostavno monopolizirati v osebnosti ali strankarske svrhe. Baš pri sestavljanju aprovizacijske komisije bi morala veljati najširša demokratična načela.

Sedanje življenske razmere v Istri ni težko opisati. Bo zaidostovalo, če enostavno povemo, da so se marsikateri kraji v Istri izpremenili, vsled trajnega pomanjkanja najnujnejših živil, v pravcata pokopališča. Najodurnejši glad seka neusmiljeno in neprestano s svojo strašno sekino med revnim, onemoglim ljudstvom, ki kliče zaman na pomoč. Revna, kraška Istra, ki ima le malo lastne poljedelske produkcije, je odvisna le od dovoza živil od zunaj. Kar je imela v minulih letih lastne produkcije na olju in na vinu, se je v zadnji dobi skrajno skrcilo. Lastna produkcija jej tedaj ni kakor ne zadostuje, od zunaj se jej pa pošilja bore malo ali nič. Kako naj se torej siromašna dežela preživlja v tej turobni dobi vsesplošno, ga pomanjkanja?

Prehrana Istre je bila do zadnjega časa odvisna od aprovizacijske komisije v Trstu. Da se pa ni pošiljalo v Istro mnogo, ker Trst sam ni imel veliko, leži pač na dlani. Županstva v Istri so zato sklenila na sestanku v Kozini, da je ustanoviti posebno aprovizacijsko komisijo za Istro. Napravila so takoj potrebne korake, trkala so na vsa vrata, intervenirala na vseh mestih uradno privoljenje je končno prišlo. Do tu vse v redu. Nered pa pričanja šele tu.

Gospodje v Istri niso imeli baje le namen, da koristijo trpečemu in gladnemu ljudstvu, koristiti so hoteli tudi svojim posebnim smotrom. Pri komisiji, ki bi morala služiti interesom najširših ljudskih plasti, ne bi smeli, po njihovem mnenju nikakor odločevati neposredni zastopniki ljudstva samega. Sestavili so v Poreču upravni svet, sestoječ iz zastopnikov italijanskih in slovanskih meščanskih strank (vsaka narodnost po šest zastopnikov); v ta upravni svet, ki, kakor se je prvotno naznačilo, bi imel le posvetovalni glas, bi bila lahko vstopila tudi dva italijanska sodruga! Pač velikodušnost! O zastopnikih slovanskih sodrugov v Istri pa ni duha ne sluha. Ali najlepše je to, da so gospodje obenem ustanovili v Trstu izvršilni svet, ki naj bi bil edina pravomočna inštanca, in so si vsa mesta v njem zagotovili zase s tem, da so dali imenovati osebe kar uradno! Delavskih zastopnikov v izvršilni svet niso hoteli. Nadalje bi imela sestava komisije še to posebnost, da bi moral voliti nadzorovalni svet upravni svet sam! Da ni mogla take vrste komisija uspešno poslovati, je naravno, in prav nič se ne čudimo, da je vladni zastopnik, ki je predvsem kriv, da je bila ko-

misija sestavljena na tako klaverni način, predlagal na eni prvih sej, da naj se komisija, za katero so toliko delali in toliko intervenirali, enostavno razide!

Naša stranka je napram tej komisiji zavzela od vsega početka precizno stališče. Rekla je, da noče poslati svoje zastopnike v komisijo, ki že po svoji sestavi ne obeta nič dobrega; da je zato njeno sodelovanje odvisno od gotovih pogojev, predvsem od tega, da se izpremeni njen notranji ustroj, in da se zagotovi obema sekcijama soc. stranke v Istri primerno zastopstvo v vseh inštancah. Teh pogojev stranka nikakor ne bo opustila, zlasti ker ve, da je le ob teh pogojih mogoče storiti vsaj nekaj koristnega za ljudstvo. Sploh smo mnenja, da nam bo treba prav glede na dosedanje postopanje nekaterih gospodov pri tej komisiji, biti napram njej silno opreznim. Dejstvo, da celo pri vprašanju ljudske prehrane v zapuščenj Istri, zasledujejo grde namene, ne bo nikdar dovolj ožigosano.

Socialistična stranka se ne odteguje javnemu delu v korist ljudstva; zlasti na polju ljudske prehrane je stranka pokazala v tej težki dobi vso svojo zmožnost in uvidevnost. Če misli gospoda v Istri, da lahko izhaja brez nas, pa naj bo. Toda naj nikar ne vabi posamezne sodruge, da sprejmejo t t ali ona mesta, kakor ji je po godu. Šibka stran komisije je v njenem napačnem ustroju; ta ustroj je treba temeljito izproteniti, ker sicer ostane vsako delo neplodno.

Istrski sodrugi se bodo o razmerah v enotni komisiji pečali obširno in temeljito na sestanku, ki se bo vršil v Delavskem domu v Trstu to nedeljo. Sklepi sestanka bodo, za nas vse merodajni. Želimo le, da ne bi žalostna zgodovina političnega življenja v Istri pokazala še enkrat vso slepo zakrknjenost vladnih in strankinih činiteljev.

Malo pojasnila.

III.

Avstrijska socialna demokracija je leta 1899. v Brnu sklenila svoj narodnostni program. Konstatirala je: »da je čas, da se narodnostno in jezikovno vprašanje v Avstriji, rešita v zmislu enakega prava in enakopravnosti in po pameti — to je posebno kulturelna zahteva in je za proletarijat neizogibno potreba, da se reši«. Povedala je pa takoj, da se ti vprašanja moreta rešiti samo v resnično demokratični družbi, ki je osnovana na splošni, enaki in direktni volilni pravici, kajti še-le v taki državi dobi delavstvo svoje pravice. Narodnostna svojstva vzgojevati in razširjati je le mogoče na podlagi enakega prava in če se odpravi vsako zatiranje.

Avstrijska soc. dem. stranka je programatično izrekla zato:

1. Avstrija naj se preuredi v demokratično zvezno državo;

2. namesto sedanjih zgodovinskih kronovin naj se osnujejo samoupravne dežele, ki obsegajo vsak narod zase. Zakone daje in deželo upravlja narodna komora, ki se voli po splošnem in enakem direktnem volilnem redu;

3. vsi samoupravni okraji enega in istega naroda tvorijo skupaj narodno enojno zvezo, ki urejuje svoje narodne stvari popolnoma samostojno;

4. pravico narodnostnih manjšin varuje poseben zakon, ki ga ima skleniti državna zbornica;

5. ne pripoznamo nobenih narodnih pravic, zato je tudi nočemo, da se pospešuje državni jezik; v kolikor je treba posredovalnega jezika, bo določila državna zbornica.

Strankin zbor, ki je določil ta program je slovesno pripoznal vsakemu narodu pravico do obstoja in razvoja. Izjavil je:

Ker pa morejo narodi ves napredek svoje naobrazbe doseči le v skupnem delovanju, ne

pa v malenkostnem prepiru, in ker se posebno delavstvo vseh jezikov v interesu vsakega posameznega naroda in v interesu skupnosti opira na mednarodno bojno družbo in pobratinstvo, se mora bojevati za politične pravice in v strokovnem boju združeno in enotno.

— Mogoče je tu treba revizije. Ta narodnostni program je star 19 let. Tudi danes ne bo veliko revidirati. Jugoslovanska soc. dem. stranka je 10 let po brnskem zboru določila še specielen jugoslovanski narodni program, ki zahteva ujedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov. S tem sklepom je šla po poti razvoja dalje oziraje se na specielne domače razmere na jugu. In lani je na strankinem zboru opirajoč se na sklepe leta 1909 storila daljše ukrepe. Kar je bilo vsled razvoja potrebno dopolnitve, se je storilo. Danes pa kot l. 1899 stoji seve nepobitno, da je narodnostno vprašanje rešiti v zmislu enakega prava in po pameti in da je v interesu proletarijata, da se to napravi...

IV.

Kaj pa je vendar treba revidirati? Mnogo je tega. Programatičnega sicer malo.

Revidirati je treba: a) v vrstah socialne demokracije; b) v vrstah slovenske inteligence in c) v našem političnem časopisju.

V naših lastnih vrstah je treba revidirati dosedanje delo oz. nedelo. Ni dovolj, da kdo reče, da je socialni demokrat, a živi in dela tako kot bi se mu ne sanjalo: kaj zahteva socialna demokracija. Socialni demokrat mora v prvi vrsti poznati svoj program, ga mora braniti pred napadi, razlagati ga onim, ki ga ne poznajo... Kdor hoče biti socialni demokrat, se mora otresti vseh predsodkov, ki so mu jih meščanski listi nakupčili. Ne sme biti socialni demokrat le v delavnici ali med enako-mislečimi, ampak povsod, brez ozira na levo in desno. Spoštuj ptuje prepričanje in zahtevaj, da se enako godi tebi nasproti.

Ako bomo poznali svoj program, potem ga bomo lahko branili naproti vsakomur. Ni je točke v našem programu, ki bi ne bila izborna, ki bi ne odgovarjala onemu, kar hoče oz. mora hoteli pošten človek. Vsak naj ima vedno pri sebi malo brošurico, ki ji je naslov: »Program socialne demokracije«. — In kadar bo kdo kaj očital soc. demokratu, sezi po nji in listaj da najdeš odgovor. Bodimo navdušeni in vneti pristaši ter nevstrašeni zagovorniki svojih načel.

Nikdar ne veruj slepo meščanskemu časopisju, ker to časopisje po večini ni pošteno in ni lojalno. Zaveda se, da bode konec njegove slave, kadar delavsko ljudstvo izpregleda.

V vrstah slovenske inteligence, zlasti v vrstah one inteligence, ki si služi svoj kruh kot uradnik, profesor, učitelj, bi pa želeli več razsodnosti in treznosti. Težko je sicer človeku, vzgojenemu v ozračju oštarijske baharije in maiomeščanske omejenosti, intenzivno se pečati s socialnimi problemi, s preuredbo družbe itd. Še težje seve je zanj postaviti se za napredek in svobodo, ker: »kaj mene briga, bodo že drugi to storili... Ali časi so taki, da bo inteligenca morala svoje močgane zaposliti s studijem socialnega vprašanja sploh in socialne demokracije še posebej. Revidirati bo morala svoje dosedanje stališče.

Prav tako naše meščansko časopisje. Živelo je in živi od fraz. Tisti, ki ga je čital in ga čita, doslej ni zahteval več in ono mu več ni dalo. Imena odlikovancev v hrabrem ponašanju proti sovražniku, imena dekoriranih od centralne vlade, ki jo je sicer junaško pobijalo — vsako malenkost se je objavilo... Skratka: veliko je bilo in je v majhnem. Kaka slast pokrtačiti onega, ki misli drugače! Resni socialni problemi, ki trkaajo na vrata, ali, kaj nam za nje! Vse naj se skrije za zagrinjalom narodne ali podobne fraze. Tu bi bilo treba revizije in sicer korenite revizije!

*

»Slov. Narod« je dejal: Jugoslovanska soc. demokracija bi bila velika, če bi... itd. Da, da, velika bi bila, če bi slovensko delavstvo dobro poznalo socialno-demokratski program in če bi slovenska inteligenca, zavedajoč se svojega gospodarskega in političnega stališča, stopila na čelo slovenskemu delavstvu, ter se z njim vred bojevala za boljšo bodočnost tako posameznika kot celega naroda... In če bi slovensko meščansko časopisje bilo poštenije v političnem in gospodarskem boju nego je bilo in je.

V tem pogledu se naj izvrši potrebna revizija in bolje bo! — Delavstvo, ti pa roko na srce in izvrši, kar je potreba. Verus.

Politični pregled.

— Grof Czernin in Jugoslavlani. Jugoslovanski poslanci, ki so v zadnjih dveh dneh prišli v parlament, so izjavili, da oni del Czerninove izjave, v katerem se obrača proti Čehom, že iz razlogov slovanske vzajemnosti, odločno zavračajo, pa tudi zaradi skupnega stališča, ki ga s Čehi zavzemajo v taktičnem oziru. Neugodno pa je tudi dirnilo Jugoslovane, da jih je grof Czernin v svoji izjavi popolnem prezrl ter le Nemce in Madžare pohvalno omenjal, Čeha pa napadal. Da so se Jugoslavlani v tej vojni posebno odlikovali, bi se pač ne smelo zanemariti. Brez dvoma je grof Czernin ministrskemu predsedniku dr. Seidlerju storil slabo uslugo in to ravno sedaj, ko je bilo nekoliko upanja, da bo veliko delo ustavne revizije dovedlo vsaj do nekega premirja. To upanje je izjava grofa Czernina popolnem razdrila.

— Grof Czernin kliče cenzuro na pomoč. »Arbeiter Zeitung« z dne 5. aprila polemizira v uvodnem članku z grofom Czerninom, ki se je drznil javno kritizirati avstrijske politične razmere, svobodno govoriti o zunanjih in notranjih zadevah monarhije, ki pa je obenem naročil dunajski policijski cenzuri, da vduši vsakršno svobodno kritiko njegovega govora iz nasprotištiskih taborov. Kdor hoče njegov govor hvaliti, to pač sme, toda presojati govor po svojem prepričanju pa ni dovoljeno. »Arbeiter Zeitung« piše, da mu je policija dovolila razpravljati o Czerninovem govoru; ko pa je list prišel razpravo, jo je cenzura pobelila, češ, razprava je dovoljena, to pa, kar piše »Arb. Zeitg.«, so napadi, in pa kritika! In vendar je ta list edini na vsem Dunaju, ki ne trobi v rog vladne, oficijozne politike, za katero se vneamajo vsi drugi dunajski nemški listi, ki so s svojimi poročili navdušeno slavili in povzdigovali grofa Czernina, saj jim je govoril na dušo, kakor se nikdar. Vsi ti listi niso niti kritizirali, še manj pa napadali njegov govor, zato bi bil grof Czernin pač mogel pripustiti edino svobodno kritiko svojega govora v edinem opozicijskem dunajskem listu. Ako je izrekel zunanji minister svoje odkrito mnenje o naši politiki, zunanji in notranji, ako je javno ožigosl, kar se mu je zdelo škodljivega v državi, naj bi bil dopustil grof Czernin kot moderni diplomat tudi odkrito in javno kritiko, in to od edinega nemeščanskega dunajskega lista, ki je še ostal. Čehi so očitali zunanjemu ministru, da ni imel svojega govora pred parlamentarno tribuno, v delegacijah, ali vsaj v delegacijskem odseku. Minister odgovarja, da ni govoril v delegacijah, ker se je hotel ogniti vroči debati, in ker delegacijski odsek ni bil na razpolago, je sklenil govoriti pred dunajskim občinskim svetom, ki je ostal še kot edini javni forum. Kajti imel je namen govoriti za javnost. Verjamemo to grofu Czerninu, in če je tako, potem je minister tem bolj dolžan, pripustiti debato o svojem govoru v časopisju, kajti sicer mora pripoznati očitnjo, da si zamišlja politično življenje zelo lahko in komodno. Če pa prepoveduje svobodno razpravo o svojih izjavah, v katerih je nakupil polno obtožb, napadov in grajanih, in odgovor, potem izgube vse njegove obtožbe moralni učinek, kajti politik, ki napada in graja pod zaščito cenzure, s katero zatre vsak nasprotni glas, ne sme in ne more računati na to, da bo izzvala njegova beseda pravo in nedvomno prepričanje.

— Czernin in dunajsko mestno zastopstvo. Kakor poročajo listi, je soc. demokratični mestni svetnik Reumann takoj odgovoril grofu Czerninu ob sprejemu na njegov govor, toda cenzura je objavila tega govora po navodilu grofa Czernina zabranila.

— Iz češke politike. Opozicija v mladočeški stranki, katere je radikalno krilo iztrgalo iz rok strankino glasilo »Narodní Listy«, začne s 1. majem izdajati svoj list. Na čelu opozicije je bivši minister dr. Fiedler.

— Grof Czernin odpotoval v Bukarešt. Minister vnanjih zadev grof Czernin je danes odpotoval v Bukarešt, kjer se bodo nadaljevala mirovna pogajanja z Romunijo.

— Napad in odgovor. Nemško in ogrsko časopisje seveda oduševljeno pritrjuje izvajanjem grofa Czernina. »Neue freie Presse« smatra, da je zunanji minister končno poprijel za meč, da odseka glavo hidri slovanskih narodnih aspiracij. Izjemo med dunajskim časopisjem

dela le »Arbeiter Zeitung«, ki opozarja grofa Czernina, da naj išče vzroke za današnje avstrijske notranje politične razmere v državi sami. Nazor grofa Czernina, da avstrijski narodi nimajo nobenega drugega namena in nobene višje dolžnosti, nego se podvreči neki, sila megleni državni misli, je več kot grotesken. Takozvana država ni nič poleg narodov. Če hoče biti zdrava in življenja zmožna, potem mora priznati predvsem pravico svojim narodom. Ne vemo, koliko je resnice na trditvi grofa Czernina, da vplivajo naše notranje - politične razmere na vojno razpoloženje nasprotnikov, vemo pa, da nobeni češki govori in nobene češke resolucije ne morejo učinkovati tako, kakor bo učinkovala ta izjava zunanje ministra. Če se danes vsi ti narodi nahajajo v notranjem uporu proti državi Avstriji, potem mora biti krivda in vzrok pač predvsem v tej Avstriji. Potem pa naj se trka »državna misel« na prsa in naj prizna: Mea culpa, mea maxima culpa!

— Tudi nemška zmaga ne prinese miru. Glasilo angleške liberalne stranke »Manchester Guardian« piše, da četudi bi se Nemcem posrečilo, pregnati Angleže iz Galaisa in vreči Francoze preko Pariza nazaj, bi to sovražnikom vendar ne prineslo miru, ker bi se s tako odločitvijo ne mogla sprijazniti niti Anglija, niti Amerika.

— Bitka na zapadu odločilnega pomena. Glasilo francoskega ministrskega predsednika »Homme libre«, piše: Sedanja bitka na zapadu bo odločila usodo sveta. Tudi ko bo končana, se bo vojna morebiti nadaljevala, ker nobeden izmed nasprotnikov ne bo že popolnoma onemogel. A temelj usode svetovne vojne bo vendarle položen.

— Z italijanske fronte. Londonski listi poročajo, da je avstro - ogrski vojni material, ki se je nahajal doslej na ruski fronti, že prepeljan na italijansko bojišče. »Times« pravi, da sedanji položaj na sovražnih frontah ne bo dolgo več trajal.

— Politični položaj v Franciji. Nevtralnim listom se poroča iz Pariza, da je v poslanski zbornici struja proti Clemenceaujevemu kabinetu znatno narasla in da je padec kabineta neizogiben, če bi se neugodni dogodki ponavljali. Ministrski predsednik Clemenceau pa prostovoljno baje ne namerava odstopiti. Če bi se položaj poostil, bo Clemenceau razpustil parlament ter razglasil diktaturo.

— Boljševiški izgredi v Vladivostoku. Iz Tokija prihajajo vesti, da utegnejo imeti boljševiški izgredi v Vladivostoku za posledico skupno intervencijo alijanccev v Sibiriji. Japonski list »Dzidži Šimljun« poroča, da se sestane deželni zbor v maju k izredni seji, kateri bo sledila mobilizacija japonske vojske. Kljub temu da je ministrstvo to zadevo formalno odložilo, razpravlja časopisje obširno o intervenciji. Povod temu so bile došle vesti o nemirih v Vladivostoku in pojmajoča moč ruskih sovjetov. Marquis Kato meni, da sklicani deželni zbor sklene mobilizacijo. »Asakijev« poročevalec v Harbinu poroča, da se je ameriški vpliv v Sibiriji znatno povečal in da so zaplenili Amerikanci na Amurju 40 ladij, ker so se bali, da jih ne bi ugrabili boljševiki.

— Anglija kliče ponovno Ameriko na pomoč. Kakor Wolffov urad poroča, je državnemu departementu v Washingtonu dospel nujen poziv angleške vlade, naj Amerika čim prej odpošlje ojačenja na francosko bojišče. — Londonske »Times« pišejo: Britanski narodi se zavedajo, da je položaj danes resen, celo kritičen, a gledajo dejstvu naravnost v oči. Upali so, da bodo njih napor pripravljeni nemški napad hitreje in popolneje ustavili. Ravno z ozirom na velikost teh naporov je naš umik povzročil še večje razočaranje kakor v jeseni leta 1914. A presojati moramo položaj trezno in praktično: sovražnik nam je zadal hud udarec in mi vemo to.

— Japonska ne nastopi v Sibiriji. V prvi zbornici japonskega parlamenta je ministrski predsednik grof Terauchi odgovoril na interpelacijo glede intervencije v Sibiriji: Vlada ni nikdar nameravala intervenirati v Sibiriji. Japonska ni tako slabotna, da bi bila v toliki meri vznemirjena radi nemškega prodiranja proti vzhodu. »Daily Chronicle« priznava, da se je ideja intervencije opustila.

Dnevne beležke.

— Vojna Zveza kranjskih konsumnih zavodov in konsumnih društev bo razdala za mesec april: rudarjem 9 kg moke, njim svojcem po 6 kg; vojnim industrijskim težkim delavcem po 7.95 kg, svojcem po 4.95 kg — ostalim članom vojne zveze po 4 kg moke in pol kile ovsenega riža. — Te dni dobe vsi člani razven onih v Ljubljani kavino mešanico.

— Državni kolodvor v Ljubljani je postal kotiček, kjer imajo vedno toliko dela, da ne morejo vsega izvršiti prav in o pravem času. Promet je morda prav vzoren, ta nam danes roji po glavah. Pač pa ni vse prav pri aprovizaciji in danes imamo omeniti zlasti dve stvari, ki se tičeta uslužbencev. Gospod predstojnik namreč ve, da je izšel ministrski odlok dne 21.

marca 1918, št. 13.991/4 na vse urade državnih železnic, da se morajo izplačevati draginski doklade uslužbencem železnice in tudi delavcem enako kakor leta 1917. Toda kljub temu se to v kurilnici ljubljanskega državnega kolodvora ne vrši. Enako je tudi s premijo za prihranjeni material. Ta premija bi morala v znižanju predpisov železnica izplačati vsakega dne 15. za prejšnji mesec. Izplačuje se pa še prvega prihodnjega meseca ali še kasneje. Predstojnik pravi, da ne more pomagati. To so čudne razmere. Če je bilo prej mogoče, bo tudi sedaj; tega pač ne verujemo, da bi državna železnica ne imela denarja. Za delavstvo je to večno čakanje na prejemke, ki so že zapadli, silno neprijetno. Vsa železnica s tem znoskom, ki mu gre določen dan, toda ne dobi ga, če je tudi v sedanjih razmerah v največjih stiskah. Gospodu predstojniku manjka le dobre volje in prav bi bilo, če bi jo dobil, zakaj železniški uslužbenci in delavci danes nikakor nimajo tako zlatih časov, da bi lahko čakali na zapadle prejemke, dokler se gospodom zljubi, da jih nakažejo.

— Idrija. V soboto dne 6. t. m. se bo vršila plenarna seja točno ob pol 9. uri zvečer v društvenih prostorih. Na sejo so povabljeni sledeči odbori: 1. Podružnice Unije, 2. društva »Napreje«, 3. Splošne mladinske zveze, 4. vsi zaupniki delavskih organizacij ter zastopniki tamburaškega in dramatičnega odseka. Dnevni red se je zelo važen. Vabijo se vljudno vsi navedeni funkcionarji. — V nedeljo dne 7. t. m. pa se vrši občni zbor društva »Napreje« točno ob 9. uri dopoldne v pivarni pri »Črnem orlu« v Idriji. Dnevni red občnega zbora je: 1. Poročilo odbora, a) načelnika, b) tajnika, c) blagajnika, d) revizorjev. 2. Volitev odbora. 3. Določitev društvenih prispevkov. 4. Slučajnosti. Člani so naprošeni, da se zbora polnoštevilno udeležijo.

— Za revirno konferenco, ki se bo vršila 14. t. m. v Trbovljah, predlaga idrijska podružnica rudarjev sledeče: 1. Konferenca rudarjev za južne revirje smatra sklep strokovnega kongresa v Ljubljani z dne 26. decembra 1917 za ustanovitev enotnega slovenskega strokovnega lista vseh strokovnih organizacij za njuno potrebo. 2. Unijsko vodstvo naj skliče čimprej konferenco zastopnikov vseh državnih rudnikov, ki naj imajo nalogo določiti enotne regulacije temeljnih plač.

— Tržaške vesti. Pri delavskem plačilnem gibanju ki se je sešlo v zadnjem času, so napravili delovne pogodbe za okoli 5000 delavcev, ki dobe zvišane plače okoli trideset milijonov kron za tri mesece. Gibanja v raznih strokah se še nadaljujejo. — Socialistična mladinska organizacija je priredila minuli četrtek ljudski umetniški večer v največjem tržaškem gledališču »Politeama Rossetti«, ki je krasno uspel. Gledališče je bilo natlačeno občinstva vseh slojev. Sodelovali so najboljši tržaški umetniki kakor tudi pevski zbori. Večer se je otvoril z delavsko pesmijo, in zaključil z »Mednarodno«. Obe delavski pesmi je pel zbor 80 oseb pod vodstvom pevovodje Cerechi. Tako uspelega umetniškega večera ni tržaško delavstvo niti v mirnem času priredilo. Mladinska organizacija je na ta uspeh lahko ponosna.

— Ljubimska drama. V sredo je mlada vdova Karla Jertz svojem novemu ljubimcu E. Umeku zaradi ljubosumnosti in intimnih preprirov zadala z britvijo dve rani na vratu in sama je takoj popila 100 gramov strupa. Oba so prenesli v bolnišnico, kjer je vdova kmalu na to umrla. Umka pa zdravniki upajo, še ohraniti pri življenju. Zanimivo je, da je v tej zmešnjavi pokojni izginilo vse zlato in dragocenosti, ki jih je imela pri sebi, in ni sledu, kdo jih je ukradel.

— Kipar Alojzij Progar je umrl v Celovcu dne 29. marca 61 let star.

— Keze v Celju. Iz Celja poročajo: V tukajšnji vojaški rezervni bolnišnici sta zboleli dve strežnici na kozah.

— Novi železniški načrti na Štajerskem. Deželna zveza za tujski promet v Gradcu je v zadnji seji sklenila, da se zavzame za nove železniške načrte. Veščaki so v tozadevne specialne karte za Štajersko že zarisali posamezne kraje, ki se imajo nanovo zgraditi ali pa se pregrade.

— Tolpo ciganov so koncem minulega meseca prišli orožniki blizu hrvaške meje. Ti cigani so kradli in ropali daleč naokrog. Skoro vsi izmed njih so povabljeni na desni roki, kar so si napravili sami, da se odtegnejo vojaški službi.

— Železničarjeva smrt. Dne 31. marca se je na Pragerskem pripetila velika nezgoda. Premikača Martina Soba, družinskega očeta šestere otrok, je ob petih popoldne tovarniški vlak povozil, nakar je bil takoj mrtev. Soba je

bil v službi in več let naš zvesti sodrug. Naj v miru počiva!

— Velika električna centrala se gradi pri Falu ob Dravi na Štajerskem. V ta namen so napravili čez Dravo velikaški jez in tako pridobili vodno moč za štiri velike turbine po 6.500 konjskih sil, skupno torej 26.000 konjskih sil. Zadostovalo bo za celo spodnjo Štajersko. Podjetje bo stalo okroglo 40 milijonov kron.

— Karte za sladkor je včeraj dopoldne pred komisijo pri Goršetu, ki je razdeljevala sladkorne karte, „rekvirirala“ zase neka ženska. Bilo jih je 51. Ko so jo zasačili, je izjavila: „Saj vam nisem napravila nobene škode“!

— Splošna prepoved kurjenja peči od 7. aprila dalje. Uradno se razglša: Neugodni položaj preiskrbljenja s premogom, ki tiči zlasti v trajajočih težavah, zahteva nujno, da se z ozirom na gonkejši poletni čas splošno prepove kurjenje peči. Odredba namestništva določa za vse Nižnje Avstrijske vstevši Dunaj termin na 7. aprila. Prestopki te prepovedi se kaznujejo z globo do 20.000 kron ali šest mesecev zapora.

— Nove rekvizicije. Z Dunaja poročajo, da bodo v Avstriji kakor tudi na Ogrskem v najkrajšem času pričeli a rekvizicijami. Komisije bodo baje natančno preiskale vse hlše in gospodarstva. Kdor bo na prvi poziv oddal, kar ima odveč, temu bodo blago po primerni ceni plačali in ne bo kaznovan, četudi je zaloge doslej prikrival.

— Vojaške rekvizicije živine v celi državi. Vojno ministrstvo je z ukazom št. 39.197 telegrafčno odredilo, da se po celi Avstriji začne vršiti rekvizicije živine z vojaško pomočjo, ker se zlepa ne more dobiti predpisane števila kladne živine. »Deželnim mestom« v posameznih kronovinah prideli se je poseben častnik, ki bo nadzoroval in odredil dobave živine po deželi. Ta častnik bo imel na razpolago večje vojaške oddelke, ki bodo v slučaju, ako se ne bo po zaupnikih »Deželnih mest« dobavilo predpisano število živine, takoj nastopilo z oboroženo silo in bo spravilo samo živino k dobavi. Za vso živino, ki jo bo vojaštvo samo spravilo k dobavi, se bo plačevala znižana cena, oziroma, prejšnja stara cena, torej 1 K manj za kilogram žive teže kot sicer, po vrhu pa se bodo odbili še rekvizicijski stroški. »Kranjsko deželo mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani« se je že zdavnaj bala, da bo prišla navedena odredba vojnega ministrstva, ker je v nekaterih krajih zelo veliko živine manjkalo ter so bile dobave brezuspešne. »Deželno mesto« se je branilo, kolikor časa se je dalo, vojaških rekvizicij ter svetovalo i prosilo kmetovalce, naj raje dajo prostovoljno živino, kakor z vojaško silo. Žalibog, da so nastopali različni hujšaki, ki so odgovarjali ljudem, naj ne dajo predpisane števila živine za vojaštvo. Ako zaupniki »Deželnega mesta« ne bi določili pri rejcih predpisano število živine za odvzem, bodo morali takoj nastopiti župan uradno ter sami določiti, katera žvina naj se odvzame in sodelovati pri rekvizicijah brezplačno. »Deželno mesto« za vnovčevanje živine sedaj drugega nasveta ne more dati rejcem kakor ta, da oddajo, ako kak zaupnik določi kako žival za oddajo, isto ob pravem času brez izgovora k dobavi. Zaupniki bodo vzeli tisto živino, ki se razmeroma čeprav težko pa vendar najlažje pogreša. Brez žrtev tak ne gre. — Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani.

— Nova cena jajcem na Koroškem. Deželna vlada na Koroškem je določila cene jajc od 1. aprila naprej sledeče: Splošna cena 22 h, prodajna cena na drobno 30 h. Povračilo za zbiranje znaša 6 h, za oddajo na drobno pa 2 h pri komadu.

— Mastni vojni zaslužki dunajskih bank. Dunajsko bančno društvo (Wiener Bankverein) je predložilo upravnemu odboru za leto 1917. bilanco, po kateri izkazuje čistega dobička 23.295.348 K (proti lansnemu 17.675.725 K). Skupna dividenda po 34 K na akcijo ali 8 in pol odstotkov. Nižjeavstrijska eskomptna družba pa je izdala bilanco z 16.502.776 K čistega dobička. Na dividendo pride po 40 K ali 12 odstotkov.

— Vojni dobiček trgovca z modnim blagom. Odpuščeni nastavljenec veletrgovine z modnim blagom Schwarz in Fischl na Marijahilferici na Dunaju je napravil obširno ovadbo, v kateri je trdil, da je tvrdka od leta 1916 do poletja 1917 takimeno prodajalniško blago (klobuke), to je raznovrstno blago, ki deloma izvira še iz vojnih časov in je bilo nakupljeno zelo poceni, opetovano »navila« cene, tako da so prvotne cene narastle pri nekaterem blagu celo petkrat višje, kakor pri nakupu. Te »navijalne« cene so se ravnale vedno po višini konkurentnih tvrdk. Zvedenec, ki je pregledal tvrdkine knjige, je izjavil: Leta 1914 je bilo čistega dobička 34.000 kron, leta 1915 pa že 80.000 kron, leta 1916 celo 268.000 kron. Sodnik je obsodil toženca Fischla na šest tednov zapora in na 2000 kron

globe. Vse po ovadbi naznanjeno blago se je zaseglo. — Ker trgovci osemkrat toliko zaslužijo od dela, hoditi raztrgani okrog. Mnogi, ki žijo, kakor so v mirnem času, morajo oni, ki ravnotako delajo kakor Fischl, se prosto kretajo pa se vesele lepih časov vojnega profitarstva!

— Obsodba vojnega sodišča. Domobransko divizijsko sodišče v Gradcu je obsodilo januarja 1917 nekdanjega vojnega dobavitelja za ujetniško taborišče v Feldbachu, Aleksandra Kaupya, ker je baje predrago prodajal meso, zaradi hudodelstva proti vojni moči države na petnajst let strogega zapora. Generalni vojaški pravdnik je vložil ničnostno pritožbo za varnost zakona in najvišje domobransko sodišče je preklicalo obsodbo, ker prestopka Kaupya ne more biti hudodelstvo proti vojni moči države. Zadeva je prišla končno pred graško deželno sodišče, ki pa je tudi ustavilo obravnavo.

— Slovenec vozi zračno pošto. Kakor smo že poročali, je uredila Avstro-ogrška med Dunajem in Kijevom zračno poštno zvezo. Med Krakovom in Lvovom v Galiciji vozi zračno pošto naš rojak Janko Grampovčan z Vrhniko, ki je bil doslej učitelj letalstva v Krakovu.

— Ruski ujetniki niso nič več — ujetniki. V kratkem izide ministrska naredba ki bo določila, da se mora postopati z ruskimi ujetniki tako kakor z najetimi delavskimi močmi in v bodoče ne bodo vezani izvrševati dela kot ujetniki. V bodoče se bodo smeli svobodno gibati, obiskovati kavarne, gostilne, gledališča itd. V roku dveh do treh mesecev bodo poslali tiste, ki to žele, nazaj v Rusijo, dočim bodo izdali za tiste, ki nameravajo ostati pri nas, posebna navodila.

— »Ljudski oder« opozarja svoje člane, da prično notranja, vstopnine prosta, društvena predavanja v nedeljo 7. aprila ob 10^{1/2} dop., v zeleni dvorani »Delavskega doma« v Trstu. Po članih uvedeni gostje dobrodošli! Teh predavanj bo več, in sicer predavajo: 7. aprila g. F. Kleinmayr o »vplivu velikih odkritij na kulturo evropskega ljudstva; 14. aprila g. Golouh o »značaju; 9. maja g. dr. Čermelj o »materiji in atomih«. Hkrati opozarjamo najširšo javnost, da bo »Ljudski oder« pričel tudi z javnimi, ljudskimi predavanji, ki se bodo tudi vršila v »Delavskem domu« proti primerni vstopnini. Prvo tako predavanje se bo vršilo v soboto 20. aprila ob 8. uri zvečer. Predavalj bo g. pisatelj Ivan Cankar o »očiščenju in pomlajenju; 27. aprila zvečer bo predaval g. dr. Pavel Groselj; 4. maja g. urednica A. Stebijeve o »nalogah ženstva v demokratični dobi; 12. maja g. dr. Zalokar. Sodelovanje pri teh predavanjih so za trdno obljubili tudi gg. pesnik Oton Župančič, Abditus-Prepeluh, dr. H. Tuma, Sešek Fran in drugi, ki pa še niso določili dneva svojih predavanj. Na ta način skuša »Ljudski oder« doprineesti svoj obol na polju kulture s trdno nado da ga bo toli članstvo kolikor občinstvo pri tem stremljenju krepko podpiralo. Vsako predavanje se posebej objavi. —nm—

Vojna.

Napad na Amiens.

Nemci so včeraj z velikim pritiskom pričeli akcijo proti Amiensu. Boji so pokazali, da je francoska obrambna črta znatno ojačena. Vkljub temu so nemške napadalne čete precej napredovale ter stoje le še 13 kilometrov oddaljene od Amiensa. Nemški sunek je pritegnil z okolišč Amiensa številne sovražne sile, ki so bile v rezervi pri Doullens-Pois.

V odseku med potokom Luce in Sommo izvojevani uspehi pritiskajo na angleške pozicije pri Korbisu in ogrožajo severno Somme in na zapadnem bregu Ancres s fronto proti vzhodu stoječe bojne sile. Vsled napredovanja na zapadnem bregu Avre so se Nemci približali operativno važni točki Ailly.

Občutno je zadel Anglijo poraz njenih bojnih čet v Palestini. Tudi teh bojov se je Avstro-Ogrska udeležila s težko in lahko artiljerijo.

Dunaj, 5. aprila. Uradno se razglša: Na Benečanskem smo južno Fontana Secca zavrnili pomočen sovražni napad. Tudi pri Devoli v Albaniji so se izjalovila sovražna podjetja proti našim varnostnim črtam. — Šef generalnega štaba.

Berlin, 5. aprila. Wolffov urad poroča iz glavnega stana: Južno Somme in ob obeh straneh Moreuila so naše čete včeraj prestopile k napadu ter vrgle sovražnika iz njegovih močnih pozicij. Angleške in francoske rezerve so se vrgle proti našim napadalnim četam, a

njihov sunek se je razbil v našem uničujočem ognju. Po trdem boju smo med Sommo in potokom Luce iztrgali sovražniku Hamel in gojzd severno in južnovzhodno Villers-Bretonaux, na zapadnem bregu Avre pa Castel in Mailly. Sovražnik se je na celi fronti obupno upiral; njegove krvave izgube so vsled tega nenavadno težke. Ujeli smo nekoliko tisoč mož.

Kakor se je končno ugotovilo, je armada generala Hutiera v dobi od 21. do 23. marca ujela 51.218 mož ter uplenila 729 topov. S tem se je dosedanji skupni plen zvišal na 90.000 ujetnikov in nad 1300 topov. Maščujoč že nekoliko dni trajajoče obstreljevanje naših naprav v Laonu smo začeli včeraj intenzivno obstreljevati Reims. V Champagni in na vzhodnem bregu Moze smo ujeli znatno število Francozov. Pred Verdunom živahen artiljerijski ogenj, ki tudi ponoči ni prenehal.

Vzhod: V Ukrajini smo sovražnim telpan ob železnici Poltava-Konstantinograd odvzeli 28 s francoskimi puškami in municijo naloženih železniških vozov in nad en milijon topniških krogelj in granat. V dolini Dnepra predirajoče čete so v boju vzele Jekaterinoslav.

Azijsko bojišče: Nemške čete so v zvezi z osmanskimi četami vrgle angleške bojne čete, ki so bile prekoračile reko Jordan, nazaj na Amman. Boj je trajal več dni.

Carigrad, 5. aprila. Potiskajoč sovražnika nazaj so naše čete na obeh straneh ceste El Said-Jericho dospele do reke Jordan. Le vzhodni rob doline je še v angleških rokah. Sovražnik je imel velike izgube. V El Saidu smo zaplenili velike množine vojnega materiala, municije in živil.

Angleško vojno poročilo.

London, 5. aprila. Vojni urad razglša: Severno Somme nobene izpremembe. Južno Somme je sovražnik danes zjutraj izvršil ljut napad na angleške in francoske bojne sile in na zavrnjeni. Boj traja dalje. Na francoski fronti je sovražnik napredoval med potokom Luce in angleško fronto. Napredoval je v smeri proti Hamelu. Na ostali angleški fronti so bili napadi Avro.

Zadnje vesti.

Kronski svet na Dunaju.

Dunaj 5. aprila. Prihodnji četrtek se vrši na Dunaju kronski svet, ki se bo v prvi vrsti posvetoval o prehrani. Kronskega sveta se udeležijo tudi ogrski ministrski predsednik, poljedelski minister in minister za prehrano.

Grof Czernin ni odpotoval.

Dunaj 5. aprila. Minister vnanih zadev grof Czernin, ki je nameraval odpotovati jutri v Bukarest, je svoje potovanje za nekoliko dni preložil.

Izkaznice za tobak.

Dunaj 5. aprila. »Fremdenblatt« poroča, da so se na pristojnih mestih končno vendar odločili za uvedbo tobačnih izkaznic. Uvedla se bo le neka vrsta tobačnih kart, ker se ne bo vse prebivalstvo preskrbovalo s tobakom, ampak le kadilci. Da se prepreči dvojno preskrbovanje se uvede ob enem tudi rajoniranje.

Ukrajinska čebulja na Dunaju.

Dunaj 5. aprila. Na dunajski trg so prišla danes prvič živila iz Ukrajine, med drugim 22.000 kilogramov čebulje. Ukrajinsko blago je ugodno vplivalo na tržne cene.

K govoru grofa Czernina.

V Nemčiji so pozdravili Czerninov govor kot znak trdne zvestobe med Nemčijo in Avstro-Ogrsko, so pa tudi listi, ki z govorom niso zadovoljni, ker je grof Czernin preveč naglašal mirovno politiko. Vseč jim tudi ni, da je trdil grof, da se ne bojujemo za imperalistične in aneksionist. smotre, marveč le zaradi obrambe: boje se namreč, da bodo v deželah spora zuma te besede napačno umevali. »Deutsche Zeitung«, glasilo vsenemške zveze pravi, da je govor grofa Czernina »vidno pojemajoče vojno navdušenje« (sovražnikov na zahodu) nekoliko osvežil. Toda to je vse premalo; nemški cesar in Hindenburg hočeta vztrajnost do zmage.

Na Čehe je Czerninov govor obsebi umevno vplival tako, da se čim tesneje združujejo. Na meščanskem shodu v Holeševcih sta nastopila za govornikom dr. Rašinom kot gosta tudi socialistični urednik Kouša in poslanec dr. Soukup ter sta ogorčeno nastopila proti Czer-

ninovemu govoru v imenu češke socialne demokracije. Nezadovoljni so z govorom tudi moravski klerikanci. Češki člani gospodarske zbornice so poslali ministrskemu predsedniku Seidlerju ostro izjavo.

Pa tudi v državah sporazuma je napravil govor zunanega ministra neugoden utisk. Skoro dosledno mu prisojajo nestvarnost in ga smatrajo spricho dosedanjih dejstev kot agitacijo za nadaljevanje vojne.

Praga, 5. aprila. Včeraj popoldne se je vršila seja praških poslancev, ki so sklenili, da stavijo do »Češkega Svaza« vprašanje, kako stališče bo zavzel k Czerninovi izjavi. Na shodu v Holešovi je govoril dr. Rašin o govoru grofa Czernina in izjavil, da je po zadnjih dogodkih izginila vsa nada, da bi dosegli v parlamentu narodne pravice. Morda je čisto dobro, če se ob hudem pritisku navadimo na to, da nas nazivljajo »veleizdajalce«. Od narodov, ki se bojujejo proti Avstriji, ne pričakujejo Čehi nikakršnih danov. Klerikalne češke stranke na Moravskem so izdale obvestilo, v katerem obžalujejo Czerninov govor in obenem izjavljajo, da ostanejo zvesti državi in habsburški monarhiji.

Praga, 5. aprila. Člani gospodarske zbornice: dr. Fort, dvorni svetnik Hlava, dvorni svetnik Vrba in vitez pl. Wohanka so poslali min. preds. dr. Seidlerju brzojavko, v kateri v imenu čeških gospodarskih zborničarjev odločno protestirajo proti obliki in vsebini pavšalnega napada grofa Czernina na zastopnike češkega naroda. Češki zborničarji si prilaščajo pravico, da utemelje ob prvi priliki stvarno in natančno svoje stališče.

Dunaj, 5. aprila. Nižjeavstrijski nemški nacionalni poslanci so izrekli včeraj v neki razpravi svoje zadoščenje odločni in jasni izjavi grofa Czernina, v kateri je minister ožigosal državi nevarna stremeljenja v slovanskem taboru in ščuvanje proti Nemčiji.

Genf, 5. aprila. Havas obvešča, da bo odgovoril Clemenceau na Czerninov govor prihodnji teden v zbornici.

Curich, 5. aprila. »Secolo« piše k Czerninovemu govoru: Če je stavil Clemenceau resnično kako mirovno ponudbo na Dunaju, se je zgodilo to brez vednosti Italije.

Ogrski državni zbor se razpusti.

Budapešta, 5. aprila. »Az Est« prinaša senzacionalno poročilo, da je razpust ogrskega državnega zbora sklenjena stvar. V merodajnih krogih se je sklenilo, da se volilna reforma na vsak način mora izvršiti in če delovna stranka ne izpremeni svojega stališča, potem ne preostane drugega nego razpust zbornice. Vlada bo zahtevala večmesečen proračunski provizorij, potem pa bo državni zbor razpustila in razpisala nove volitve.

Aprovizacija.

Stranke z zelenimi izkaznicami A in rumenimi izkaznicami D prejmejo meso v nedeljo, dne 7. aprila na Poljanski cesti št. 15, ne pa v cerkvi sv. Jožefa, kakor je bilo poprej objavljeno.

Inozemsko meso. Mestna aprovizacija bo oddajala inozemsko meso v nedeljo, dne 7. t. m. od 7. do 9. dopoldne in v ponedeljek, dne 8. t. m. od 7. do 9. dopoldne v cerkvi sv. Jožefa.

Meso na rumene izkaznice C št. 1301 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1301 do konca prejmejo meso po znižanih cenah v ponedeljek, dne 8. t. m. popoldne na Poljanski cesti št. 15. Določen je ta-le red: Od 1. do pol 2. št. 1301 do 1458, od pol 2. do 2. št. 1459 do 1616, od 2. do pol 3. št. 1617 do 1774, od pol 3. do 3. št. 1775 do 1932, od 3. do pol 4. št. 1933 do 2090, od pol 4. do 4. št. 2091 do 2248, od 4. do pol 5. št. 2249 do 2406, od pol 5. do 5. št. 2407 do 2564, od 5. do pol 6. št. 2565 do 2722, od pol 6. do 6. št. 2723 do konca.

Izkaznice ubožnih akcij dobe meso v cerkvi sv. Jožefa in sicer po istih cenah (maksimalnih) kot pri mesarjih v naslednjem redu:

Zelen B št. 1 do 1200 v ponedeljek, dne 8. aprila od 1. do 6. popoldne. Zelen B št. 1201 do konca v sredo, dne 10. aprila od 1. do 6. popoldne. Rumeni C št. 1301 do konca v četrtek, dne 11. aprila od 1. do 6. popoldne. Rumeni C št. 1 do 1300 v petek, dne 12. aprila od 1. do 6. popoldne. Rumeni D št. 1 do konca v torek, dne 9. aprila od 3. do 5. popoldne. Rumeni D št. 1 do konca v soboto, dne 13. aprila od 3. do 5. popoldne. III. uradniška skupina št. 1 do konca v torek, dne 9. aprila od 1. do 2. popoldne. III. uradniška skupina št. 1 do konca v soboto, dne 13. aprila od 1. do 2. popoldne. IV. uradniška skupina št. 1 do konca v torek, dne 9. aprila od 2. do 3. popoldne. IV. uradniška skupina št. 1 do konca v soboto, dne 13. aprila od 2. do 3. popoldne.

Nakazovanje moke pekrom in trgovcem. Pekrom se bode nakazovala moka v ponedeljek dne 8. aprila ob 8. uri zjutraj, trgovcem pa ob 9. uri dopoldne.

Krompir za III. okraj. Prejmejo stranke v ponedeljek, dne 8. t. m. in v torek, dne 9. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: v ponedeljek, dne 8. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 110, od 9. do 10. št. 111 do 220, od 10. do 11. št. 221 do 330, popoldne od 2. do 3. št. 331 do 401, od 3. do 4. št. 401 do 550, od 4. do 5. št. 551 do 660. V torek, dne 9. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 661 do 770, od 9. do 10. št. 771 do 880, od 10. do 11. št. 881 do 990, popoldne od 2. do 3. št. 991 do 1100, od 3. do 4. št. 1101 do 1210, od 4. do 5. št. 1211 do 1320, od 5. do 6. št. 1321 do konca. Vsaka oseba dobi 3 kg, kilogram stane 30 vinarjev.

Izdelke iz prekajevalnice Kranjskega deželnega mesta za dobavo klavne živine bo mestna aprovizacija razdeljevala v svoji prodajalni v Gosposki ulici na bele izkaznice za nakup mesa po sledečem redu: v ponedeljek, dne 8. t. m. od 8. do 10. št. 1800 do 1900, od 10. do 12. št. 1900 do 2000, od 3. do pol 5. št. 2000 do 2100, od pol 5. do 6. št. 2100 do 2200; v torek, dne 9. t. m. od 8. do 10. št. 2200

do 2300, od 10. do 12. št. 2300 do 2400, od 3. do pol 5. št. 2400 do 2500, od pol 5. do 6. št. 2500 do 2600; v sredo dne 10. t. m. od 8. do 10. št. 2600 do 2700, od 10. do 12. št. 2700 do 2800, od 3. do pol 5. št. 2800 do 2900, od pol 5. do 6. št. 2900 do 3000; v četrtek, dne 11. t. m. od 8. do 10. št. 3000 do 3100, od 10. do 12. št. 3100 do 3200, od 3. do pol 5. št. 3200 do 3300, od pol 5. do 6. št. 3300 do konca. Za vsako osebo se dobi en četrtn kg; cene se proizvedo v prodajalni.

Uradniki ki so dobivali preje pri svojih uradih (na primer finančnem ravnateljstvu, deželni vladi, glavarstvu, poštnem ravnateljstvu, I. in II. državni gimnaziji, tobačni tovarni, kakor vseh takih uradih) zelene lističe za nakup mesa v mesnici deželnega mesta za klavno živino in nimajo niti izkaznice kake skupine ubožne akcije (zelene izkaznice B, rumene izkaznice C ali D, izkaznice uradniških kategorij), niti bele izkaznice za nakup mesa po normalnih cenah pri mesarjih, naj se zglase najkasneje do torka, dne 9. t. m. do 12 ure dopoldne, ako hočejo dobiti v sredo pri mesarjih meso, ker mesnica deželnega mesta za te izkaznice (zelene lističe) ne bo več oddajala mesa. Zglasiti se je treba v uradu mestne aprovizacije na Poljanski cesti št. 13/I. Urad je izjemoma odprt tudi v nedeljo, dne 7. t. m. od pol 9. do 11. ure dopoldne. Stranke naj prinese brezpogojno s seboj tudi krušne izkaznice in rdeče legitimacije.

Meso na zelene izkaznice B št. 1 do 1200. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1 do 1200 prejmejo goveje meso po normalnih cenah v ponedeljek, dne 8. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 1. do pol 2. št. 1 do 120, od pol 2. do 2. št. 121 do 240, od 2. do pol 3. št. 241 do 360, od pol 3. do 3. št. 361 do 480, od 3. do pol 4. št. 481 do 600, od pol 4. do 4. št. 601 do 720, od 4. do pol 5. št. 721 do 840, od pol 5. do 5. št. 841 do 960, od 5. do pol 6. št. 961 do 1080, od pol 6. do 6. št. 1081 do 1200.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Kino Central v dež. gledališču.

Petek 5.

Sobota 6.

Nedelja 7.

Ponedeljek 8. aprila.

Slavni detektiv

STUART WEBBS

v napeto zanimivi drami

Nakit grofice Witkovske.

Predstave v petek, soboto, ponedeljek ob 4., pol 6., 7., pol 9.,
v nedeljo ob 11. dopoldne, ob 3., pol 5., 6., pol 8., 9. zvečer.

Torek 9.

Sreda 10.

Četrtek 11. aprila.

Krasni dvojni dve uri trajajoči vzpored!

Začetek ob pol 5., pol 7., pol 9. zvečer.

Mož v kamnolomu. Če žena ne zna kuhati.

Velika kriminalna drama. — Ernar Zangenberg
v glavni vlogi!

Odlična veseloigra v treh dejanjih. — Poldi Müller
v glavni vlogi!

Angleški tanki pred Cambrajem.

Veliki npravi posnetek.

Pri teh predstavah se 10 vinarjev zviša vstopnina.

Kmetska posojilnica

Ljubljanske

okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1.000.000.

4 1 0
4 4 0

brez odbitka rentnega davka.

— Ustanovljena l. 1881. —